

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120303160
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6120303160.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., so sídlom Československej armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, IČ: 247 85 199, v konaní zastúpený: ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o, organizačná zložka, IČO: 47 255 773, Námestie sv. Egídia 42/97, 052 08 Poprad proti žalovanému: D. U., M.. XX.XX.XXXX, Q. A. XXXX/XX, XXX XX U., v spore o zaplatenie 24.966,87 Eur s prísl., t

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 16.482,77 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa 5.3.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu z a m i e t a.

III. Žalobca m á vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 32,04 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica žiadal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazže žalovaného zaplatiť mu istinu vo výške 24.966,87 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 21.037,94 Eur odo dňa 05.03.2019 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Návrh odôvodnil tým, že žalovaný a právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s. uzatvorili dňa 26.02.2015 Zmluvu o splátkovom úvere na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový úver vo výške 25.000 Eur, ktorý sa zaviazal splácať v počte splátok 120. Z dôvodu porušenia povinností žalovaného veriteľ úver zosplatnil ku dňu 04.03.2019 a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Žalovaný uhradil pôvodnému veriteľovi sumu 8.517,23 Eur.

2. Platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Banská Bystrica v upomínacom konaní 11Up/997/2020 zo dňa 09. júna 2020 súd uložil žalovanému, aby do pätnástich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi istinu 24.966,87 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 21.037,94 Eur odo dňa 05. marca 2019 do zaplatenia, alebo aby v tej istej lehote podal odpor s odôvodnením.

3. Voči uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote dňa 31.08.2020 odpor, v ktorom uviedol, že výzva banky postupom podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách zo dňa 01.02.2019 mu nebola zaslaná, ani doručená. Zároveň mu nebolo doručené oznámenie o postúpení pohľadávky. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 13.07.2019 nie je zrejmé kto ju odoslal, čo bolo jej obsahom, ani či mu bola doručená. Postúpenie pohľadávky na žalobcu neprebehlo v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu na podanie tejto žaloby.

4. Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 29.03.2021 uviedol, že boli splnené všetky podmienky, tak pre zosplatenie úveru, rovnako aj pre postúpenie pohľadávky. Odpor žalovaného voči platobnému rozkazu považoval v celom rozsahu za nedôvodný.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 30.01.2015 bola medzi postupcom veriteľom Slovenská sporiteľňa a.s. a žalovaným podpísaná Zmluva o splátkovom úvere na základe, ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 25.000 Eur, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach 315,45 Eur so splatnosťou prvej splátky dňa 19. marca 2015, v počte splátok 120. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na deň 19.02.2025, ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 9,17 %. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že žalovaný zaplatil žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi sumu 8.517,23 Eur.

7. Výzvou zo dňa 01.02.2019 bol žalovaný upozornený, že je v omeškani so splácaním pohľadávky banky vo výške 6.477,38 Eur a zároveň bol vyzvaný, aby do pätnástich dní dlžnú sumu zaplatil s upozornením, že ak tak neurobí, banka pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

8. Listom zo dňa 06.03.2019 banka oznámila žalovanému porušenie povinnosti podľa bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok a zároveň vyhlásila splatnosť úveru ku dňu 04.03.2019 a vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Zosplatenie úveru bolo žalovanému doručené dňa 27.03.2019.

9. Postupca oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky listom zo dňa 13.07.2019.

10. Predžalobnou výzvou zo dňa 06.05.2020 bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy.

11. Dňa 04.07.2019 bola medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalobcom ako postupníkom podpísaná Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0506/2019/CE, ktorou pohľadávka uplatnená v tomto spore bola postúpená na žalobcu, čím mal súd za preukázanú jeho aktívnu vecnú legitimitáciu.

12. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 17.01.2022, na ktorom právny zástupca žalobcu uviedol, že predložením dôkazov súdu, žalobca splnil svoju dôkaznú povinnosť a preukázal súdu, že boli splnené podmienky pre zosplatenie úveru v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň mal za to, že predložením dôkazov a potvrdením žalovaného, že veriteľ pri poskytovaní úverov overoval jeho príjem si veriteľ splnil povinnosti uvedené v § 7 a § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobe žiadal v celom roku rozsahu vyhovieť. Žalovaný zotrval na svojej argumentácii, čo sa týka doručovania výziev pred zosplatením úveru v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Bol toho názoru, že neboli dodržané zákonné podmienky pre zosplatenie úveru, ako aj postúpenie pohľadávky. Konštatoval, že veriteľ dostatočným spôsobom neoveroval jeho príjmy, výdavky, rodinný stav. V čase podpisovania zmluvy o úvere mal vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom, pričom veriteľ to nepreskúmaval a rovnako súdu predložil zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexi pôžička zo dňa 21. 01. 2015, kde VÚB banka mu poskytla úver v celkovej výške 24.050 Eur s mesačnou splátkou 356,49 Eur a konečnou splatnosťou úveru 18.01.2024. Rovnako mal ďalší úver podpísaný s VÚB bankou, ktorý súdu preukázal predložením zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexi pôžička, ktorý čerpal v celkovej výške 20.000 Eur s mesačnou splátkou 314,03 Eur, pričom termín konečnej splatnosti bol určený na 18.02.2024. Veriteľ tieto úverové vzťahy pri poskytovaní tohto úveru nezohľadnil. Mal za to, že nedostatočným spôsobom preskúmaval jeho bonitu.

13. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 30.01.2015 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

20. Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinost=05.01.2014>>) musí obsahovať tieto náležitosti:

a)

druh spotrebiteľského úveru,

b)

obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c)

adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d)

meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e)

identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f)

dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g)

celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h)

opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i)

úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j)

ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

21. Podľa § 11 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

b)

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

c)

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> alebo

d)

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

22. Súd poukazuje na Rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci C - 377/14, ktorý rozhodol, že v spotrebiteľských zmluvách sú súdy povinné ex offo skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Okrem uvedenej povinnosti možnosť judikatúry Súdneho dvora EÚ vyvodit' okrem iného aj povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa (C - 679/18) a údaje týkajú sa RPMN (C-76/10) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadať. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C - 679/18 vyplýva: „Články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodit' dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 Smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

23. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z

informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbujuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektozej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

24. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti B. Q.) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadlženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho

extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

25. Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014 LCL Le Credit Lyonnais C-565/2012 posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky. V prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 Smernice 2008/48, t. j. preveriť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z tohto vyplývalo, že nemá skutočne odradzujúcu povahu.

26. V tomto spore sa bolo potrebné zaoberať podstatnou argumentáciou žalovaného a to, že neboli splnené zákonné podmienky uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky na postupníka a rovnako, že veriteľ nedostatočným spôsobom preskúmaval jeho bonitu pri poskytovaní úveru.

27. Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20220101>> ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20220101>> Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. S uvedenou argumentáciou žalovaného, že neboli splnené tieto zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky nie je možné v žiadnom prípade súhlasiť. V zmysle predloženej Zmluvy o úvere zo dňa 30.01.2015 bodu 7, ak dlžník pohľadávku banky nesplácal riadne a včas môže banka požadovať najmä zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky a poskytnúť informácie o tejto skutočnosti do spoločného registra bankových informácií. Slovenská sporiteľňa, a.s. výzvou zo dňa 01.02.2019 vyzvala žalovaného ako dlžníka na zaplatenie dlžnej splátky vo výške 6.477,38 Eur, žalovaného upozornila, aby dlžnú sumu zaplatil do pätnástich dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Podľa správy Slovenskej pošty, a.s. zo dňa 04.10.2021 tento doporučený list č. RE 177417878 SK bol doručený žalovanému dňa 22. 02. 2019, keď žalovaný si osobne túto výzvu banky prevzal. Následne postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. listom zo dňa 06.03.2019 označenom ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, oznámila žalovanému, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 01.01.2015, kde dlžník je v omeškaní so splácaním pohľadávky viac ako tri mesiace. Z tohto dôvodu vyhlásili mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 04.03.2019 a vyzvali žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 24.966,87 Eur do pätnástich dní. Zosplatenie úveru ako to vyplýva z č. I. 93 súdneho spisu, bolo žalovanému doručené dňa 27.03.2019. Dňa 26.03.2019 vyzval postupca žalovaného na zaplatenie dlhu vo výške 25.067,62 Eur. Zároveň bol upozornený, že ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Uvedená výzva banky bola žalovanému doručená dňa 17. 04. 2019 (č.l. 96 súdneho spisu). Postupca oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky v súlade s § 526 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 13.07.2019. Žalobca predložil súdu podací hárok číslo EPH 168020173, ako aj potvrdenie Slovenskej pošty, že uvedený list prevzal osobne žalovaný dňom 18.07.2019, a preto akékoľvek tvrdenia žalovaného sa nezakladajú na

pravde. Z podacieho hárku číslo V. XXXXXXXXXX, ktorý dodatočne v zmysle záverov z predchádzajúceho pojednávania zo dňa 22. novembra 2021 predložil žalobca, mal súd za preukázané, že odosielateľom tejto listiny označenej ako oznámenie o postúpení pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka zo dňa 13.07.2019 bol postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. Súd je toho názoru, že boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách zo znenia ktorého vyplýva, že banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi svoju pohľadávku za podmienky, že klient bol na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku písomne vyzvaný a jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. V tomto konaní žalobca preukázal splnenie oboch uvedených podmienok, súd je toho názoru, že k postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne, čím je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu v tomto spore. Za dôležité súd považuje uviesť, že pri výklade právnych úkonov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na ich platnosť je nevyhnutné brať na zreteľ ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozlišovať nad rámec zákonom uvedených prípadov. Žalobca súdu preukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zároveň preukázal svoju legitímáciu aj predložením oznámenia o postúpení pohľadávky, ako aj samotnej rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok. Táto námietka žalovaného, preto v tomto súdnom spore neobstoí.

29. Súd sa však stotožňuje s názorom žalovaného, že veriteľ nedostatočným spôsobom preveroval jeho bonitu pri poskytovaní úveru. Nespornou skutočnosťou na základe zhodného tvrdenia, tak právneho zástupcu žalobcu, ako aj žalovaného bola skutočnosť, že postupca ako veriteľ overoval príjem žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru, čo pre súd vyplynulo priamo z výpovede žalovaného na pojednávaní konanom dňa 22.11.2021, v ktorom žalovaný súdu potvrdil, že príjem zo strany veriteľa bol overovaný dopytom do sociálnej poisťovne. V čase poskytovania úveru bol žalovaný zamestnancom a dosahoval príjem približne 1400 Eur. Žalobca, ako ďalšiu listinu predložil výpis z interného úverového registra nachádzajúci sa na č.l. 110 súdneho spisu, kde je uvedený celkový počet kontraktov žalovaného 6, počet finančných inštitúcií, v ktorých má klient kontrakty 5, existujúce kontrakty 2, ukončené 1, suma splátok celkom 665 Eur. Rovnako žalobca predložil vzorec, ktorý je uvedený na tejto listine klientom deklarovaný príjem preverený dopytom do Sociálnej poisťovne 1400 Eur, existujúce záväzky 0, maximálne splátkové zaťaženie 55 % akceptovateľného príjmu, disponibilný zostatok 770 Eur, ktorý veriteľ vypočítal vynásobením príjmu žalovaného 1400 Eur násobeným 55 % akceptovateľného príjmu, to je suma 770 Eur. Súd je toho názoru, že záväzky žalovaného neboli dostatočným spôsobom vyhodnotené a preverené veriteľom. Z tejto listiny jednoznačne vyplývajú existujúce záväzky žalovaného 2, ukončené 1 a suma celkových splátok úverov 665 Eur. Na pojednávaní dňa 17.01.2022 samotný žalovaný súdu uviedol, že v čase podpisovania úveru v januári 2015 mal vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom a ďalšie záväzky, o čom súdu predložil Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexi pôžička VÚB banky na základe, ktorej mu bol poskytnutý úver 20.000 EUR so splátkou 314,03 Eur a dobou splatnosti do 18.02.2024 a Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexi pôžička uzatvorenú s VÚB bankou zo dňa 21.01.2015 na základe, ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 24.050 Eur so splatnosťou splátky 356,49 Eur. Výška mesačných splátok žalovaného, tak podľa prepočtu súdu predstavovala v období január, február 2015 sumu 670,52 Eur (356,49 Eur plus 314,03 Eur), pričom táto suma nekorešponduje so sumou splátok, ktorá je uvedená vo výpise z registra vo výške 665 Eur (č.l. 110 súdneho spisu). Rovnako, pokiaľ ide o ukazovateľ schopnosti splácať úver a výpočet disponibilného zostatku veriteľa vo výške 770 Eur nezohľadňuje aj vyživovaciu povinnosť žalovaného na dve maloleté deti, ktorú veriteľ vôbec neskúmal, nepýtal sa a nedotazoval žalovaného vo veciach rodinného stavu žalovaného a nezohľadnil vyššiu sumu splátok, ktoré v tomto čase žalovaný mal. Rovnako nezohľadnil jeho ďalšie nevyhnutné mesačné výdavky ako napr. náklady na bývanie. Pojem odbornej starostlivosti nie je právnym predpisom definovaný. Podľa Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, odbornou starostlivosťou je povinnosť, ktorá je prejavom zásady profesionality platnej pre oblasť obchodného práva, ktorá predpokladá vyššie nároky na obchodníkov, čo sa týka ich vedomostí, znalostí a informovanosti (1AFS 94/2009 zo dňa 30. 09. 2009) V tomto prípade sa však nedá konštatovať, aby veriteľ hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti, čím by nastalo splnenie zákonnej podmienky uvedenej v paragrafe 11 ods. 2 prvej vety Zákona č. 129/2010 Z.z. pre nemožnosť predčasného splatenia úveru. Nedá sa konštatovať, že došlo k hrubému porušeniu povinností zo strany veriteľa, nakoľko ten overoval príjem žalovaného dopytom do Sociálnej poisťovne, čo súdu potvrdil aj samotný žalovaný. Zároveň zisťoval jeho ďalšie výdavky, no nedostatočným spôsobom ich vyhodnotil. Nezohľadnil ďalšie nevyhnutné výdavky žalovaného, nedopytoval sa ho na jeho rodinný stav, nezohľadnil jeho vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom, a preto je možné konštatovať, že

nevyhodnotil tieto údaje s dostatočnou odbornou starostlivosťou, a preto súd tento úver hodnotí, ako úver bezúročný a bezpoplatkový.

30. Na základe prijatého právneho názoru súdu má tak žalobca nárok na vrátenie sumy poskytnutého úveru 25.000 Eur po odrátaní úhrad, ktoré realizoval žalovaný v prospech právneho predchodcu žalobcu vo výške 8.517,23 Eur. Rozdiel vo výške 16.482,77 Eur tak súd žalovaného zaviazal zaplatiť v prospech účtu žalobcu. Z dlžnej sumy súd zároveň postupom podľa § 517 ods. 1, 2 v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, priznal žalobcovi aj úrok z omeškania, deň nasledujúci po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. odo dňa 05.03.2019. S poukazom na prijatý právny záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru bol žalobný návrh žalobcu v prevyšujúcej časti, ako nedôvodný zamietnutý.

31. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 2 CSP. Úspech žalobcu v spore predstavoval 66,02 %, jeho neúspech 33,98 %. Z tohto dôvodu súd vyslovil, že žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania, ako rozdiel medzi pomerom úspechu a neúspechu v rozsahu 32,04 % (66,02 - 33,98 %). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydal vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.